

MAGYAR KURIR

Bétsből, Kedden, December' 1-ső napján 1818.

Szent Ilona.

Közelebb költ levelünknek az elején már jelentettük, hogy azon tárgyról, melyről ott szó van, nagyon bajos valami bizonyost írni, minthogy a' Londoni kétféle gondoskodású újságlevelek ezt is ellenkezőleg fogják a' közönség' elejébe terjeszteni. Akkor tsak a' Ministeriális újságokból, tudniillik a' Morning-Postból 's a' Kurirból irtunk a' Sz. Ilonai dolgokról, mert még akkor nem esett volt értésünkre, hogy ugyan azon dolognak, melyről a' Ministeriálisok oly meghatározott bizonyossággal irtak. miféle szín alatt fognak a' Ministerekkel ellenkező írók ellentmondani. Már most tudjuk mit mondanak, vagy legalább a' *Morning Chronicle* mit mond. Úgy írja-le az egész dolgot, mint költeményt. Azt mondja: Hogy nem rég', egy Frantzia újságlevelekkel és könyvekkel töltött ládát valaki Szent Ilona szigetére valakihez küldvén, hogy ez a' valaki azt a' *Longwoodi* Frantziáknak adja, ezt a' ládát az a' hajós Kapitány, kitől oda küldetett, mint valami nagyon fontos portékát, a' Kormányozónak *Hudson Lowénak* kezébe adta: hanem már most azt kellene megmutatni, hogy az vagy azok, a' kik ezen ládát oda küldötték, az abban volt irások 's újságlevelek által a' Bonaparte' elszöketésén iparkodtak, mert még eddig nem tudjuk, hogy a' Kormányozó valami egyéb elszökésre való eszköznek nyomába akadott volna. Generális *Bertrand* nem régen Flandriába

egy aszszonyemberhez, a' feleségének valami rokonához, irván, ezt arra kérte, hogy küldjön néki valami új irasokat, könyveket, mellyeket, a' melankholia' elüzése végett egyszermászszor olvasgathasson. Ezen aszszonyság tehát az Anglus Ministerekhez folyamodván kérte őket, hogy küldhessen könyveket *Bertrandnak*: de nem nyerte-meg kérését, oly választ kapván, hogy az Anglus Ministerek magok akarnak valami könyvgyűjteményt *Longwoodba* küldeni. Melly ígéretet azonközben a' Ministerek nem teljesítvén, így történt, hogy valaki jónak találta egy ládát könyvekkel és újságlevelekkel megtöltvén egy Sz. Ilona felé evező Kapitánynak által adni, 's ezt megkérni, hogy egy *Longwoodba* lakó barátjának adja által, egy levéllel edjött, melyben arra kérte a' küldő ezen *Longwoodi* barátját, hogy szolgáltatassa kezébe az említett könyveket és újságleveleket a' *Longwoodban* lakó elhagyatott Frantziáknak. Annak neve, kihez a' láda küldetett, F. betűn kezdődik. Ő a' dologból, vagy, hogy mik legyenek a' ládában, telyességgel seumit se' tudott, még is vizsgálás alá vonták a' szigeten lévő Elöljárók. Abból, hogy egy idegen személy egy levelet hozzá adressírozott nem következik, hogy valami rossz dologba avatta volna magát: azonban tsak ugyan megeshetik, sőt gyanítható dolog is az, hogy ötöt el fogják a' szigetről igazítani, ha egyebért nem is legalább azért, hogy valami szint 's fontosságot adhassanak a' kitrombitált hírnek (hogy

tudniillik Bonapartét el akarták volna a' barátjai szöktetni, 's több effélék.)“

A' Kurir azonban még ma is rem tsak hogy áll a' mellett, a' mit ezen tárgyról kihirdetett, hanem azt is kérdezi a' *Morning-Chroniclétől*, hogy honnét tudja, 's honnét vette azt az egész historiát, mellyet a' könyvekkel 's újságlevelekkel töltött 's Sz. Ilonára F...hez küldetett ládáról beszéle? — Azt is erősíti a' Kurir, hogy azolta, hogy Kapitány Brine a' Musquito nevű hajóval Angliába megérkezett, 's a' *Hudson Lowétól* hozott tudósításokat a' Ministereknek által adta, oly nagy elevenséget lehet észre venni a' Ministerek' Cancellariájában, krvált az Admirális' Cancellariájában, a' milyent a' békesség' helyreállításától fogva azokban szemlélni nem lehetett; Lord Castlereághoz is azonnal Kurirt küldöttek-el Aachenbe.

*

Ezen tárgyról a' Párisi újságlevelek is megszollaltak Nov. 18-dikán, 's így fejezik ki felölle való gondoskodásokat: —“

„Itt négy napoktól fogva a' közönségnek egész figyelmét azon Sz. Ilonai ügyetlen 's izetlen hírek foglalták - el, mellyeket nagyobb részint az ide érkezett Anglus újságlevelek terjesztettek-el, 's a' magános, de ugyan tsak Londonból jött levelek is nagyon neveltek. Hogy mi legyen a' valóság, a'nyival bajosabb eltalálni, hogy azon első Anglus újságleveleket, mellyek a' Szent Ilonáról érkezett tudósításokról emlékeztek, Nov. 13-dikán estve, minekutánna pedig már az olvasó kabinétekbe is kitétetek volna, a' politzia mind vissza vétette, 's le tartóztatta, melly által még jobban fel elevenítette az újságon kapó figyelmet, hogy megtudhassa, miben legyen a' dolog' valósága? Azonközben a' tilalom mellett is tsakugyan szert tettek némelly magános olvasók ezen Anglus levelekre,

's így lett osztán, hogy az elhírelt tárgyak eránt természeti világosságot kapott a' közönség. Talám jobb is lett volna ezen Anglus leveleket be nem tiltani, hanem szabadon olvastatni engedni; nem okoztak volna ily megindulást. Hisze' a' valóságnak végre úgy tsak ki kell világosodni, 's a' hamis híreknek a' nyilvánvalóság által eloszlattatni. A' Londoni Ministerialis újságlevelek megérték azal, hogy a' közönségnek ennyit mondtak: — „Nevezetes levelezés fogattott-el, a' melly *Sz. Ilonával* folytattott, de a' melyből semmi egyéb környülállások ki nem fognak hirdettetni addig, míg a' Ministerek által kiadatandó parantsolatok munkába nem vétettetnek.“ — De nem ily mértékletesek valának ám a' Portsmouthi újságlevelek 's az ezen kikötőhelyből Londonba érkezett magános tudósítások. Ezek meghatározva hirdették, hogy Sz. Ilona szigetén támadás ütött volna ki, sőt hogy *Bonapartét* onnét a' Kormányozó, mihellyest a' lármát látta, hogy el ne szökhessék, a' *Musquitóra* ültette 's Európába küldötte: de a' melly utolsó környülállásnak el lentmondani a' Ministerialis levelek azonnal szükségesnek lenni itélték, egyebek közt így okoskodván, hogy a' Kormányozó egy oly foglyot, a' kinek fogságával vagy elszabadulásával ily nagy fontosságú következesek vannak öszsze köttetve, kétségkívül nem bizna egy ily kiseded hadi hajóra (egy hadi *Sloopra*). Ezen okoskodások által ugyan senkit meg nem győztek a' Ministeri újságlevelek, mert ennek megczáfolására tsak ez a' felelet is elég lehetett, hogy mikor ló nints, számár is jó: hanem eléggé meggyőzte nem soká maga a' dolog a' közönséget, mint hogy a' Musquitónak a' partal való közösülése 24 óra mulva megnyittatván, ekkor minden láthatta, hogy nints ott Bonaparte. Végezetre azon Londoni levelekből, mellyek onnét Nov. 14-dikén

indultak, már most annyi valóságot mi is tanulhatunk, hogy Sz. Ilonán semmi féle támadás nem történt 's Bonaparte most is az ő előbbeni állapotjában van. De egyszersmind tsakugyan erőssítettnek látjuk ezen Aeglus Miuisteri levelekben azt is, hogy e' fogolynak kiszabadítására nézve nagyon szélesen kiterjedő plánum fedeztetett legyen fel 's tétetett semmivé, és hogy a' Bonaparte familiájával 's némely Anglusokkal nagyon fontos levelezések fogattattak-el. Kifejezett módon erőssítetik ezen újságlevelek közzül az egygyikben, hogy az özszeesküvésnek feje egy nagyon elévaló Anglus tengeri tiszt lett volna."

Hastings nevű hajó Napkeleti Indiából jöven 6 napig mulatott *Sz. Ilona* szigeténél, 's azt beszéllik az ezen lévő Anglus tisztek, hogy ők ott-létek alatt nagyon iparkodtak látni Bonapartét, de tsak igen kevesen érhatték-el czélzátsokat 's ezek is nagyon meszsziről. Ott most senkit se' botsáttanak-ki a' városból passus nélkül, mellyet a' strázsák gondosan megvisgálnak.

A' *Portsmouthi* újságban, melly az után jött-ki, minekutánna a' *Musquitónak* a' partal való közösülés megengedetett, ily izikkely fordult elő: —

A' *Musquitóval* való közösülés megengedetetik, a' kinek tettzik. Azok a' tudósítások, mellyeket Kapitány *Brine* ezen hajón hozott, a' Bonaparte' elszöktetésére czélzó özszeesküvést illetik, melly már a' végrehajtáshoz igen közel vala, 's a' melynek főbb eszközlői Angliában vannak."

Egy magános levélben, melly *Sz. Ilonáról* Sept. 18-dikán indult, így irnak: — „*Bonaparte* magát többé nem is mutatja. *Longwood* mellett most egy házat épitenek az Ex-Császár számára. Reménlik, hogy esztendő nem telik belé, hogy nem leszen oka panaszozkodni, hogy nints jó háza a' lakásra."

B e l g i u m.

Az itt kijövő újságlevelekből még most se' sok világosságot merithetünk a' szóben forgó özszeesküvésre nézve. A' *Vrai Liberal*, melly a' számkivetett Frantziák' organumának neveztetik, azt írja Nov. 16-dikán, hogy az elfogattak közt néhány fél fizetésre tétetett Belga tisztek is találtatnak, 's ezeken kívül néhány hasonló Frantziák is. Az utolsók között mond lenni egy hazul elszökött öreg Frantziát is, kit azért fogtak-el, hogy egy tsapszékben lévén, hallotta, hogy lázzasztó beszéd foly, 's azt még is el nem érulta. Végezetre reménli ezen újságnak írója, hogy az előljárók ennek a' kínos bizontalankodásnak, melly ennyi féle képtelen híreknek szülő anyja, végel fognak vetni, 's a' valóságot az azt fedező titkos fátyol alól ki fogják a' közönség' szemei előtt takarni.

A' *Journal-de-la-Belgique* ekképpen szoll Nov. 19-dikén: — „Még mind keringenek a' sok féle és számtalan hírek az eránt, hogy mi lehessen az oka annak, hogy itt ily sok embert elfogdosnak. Némelyek szerint már negyvenre is reá megy' a' szemjok, kik között többek találtatnak, a' kik titkos fogságba vittettek. Már annak az emkernek kikérdezését is elvégezte a' pertelintező Biró, kiről említettük, hogy éppen a' Frantzia határ mellett fogták-el."

Sándor Császár Nov. 17-dikén délután kivánt jó egészségben megérkezett Brüsszelbe. Minden cerimoniák (pompák) nélkül tartotta oda való bemenetelét. A' következő napon fényes ebéd volt az Orániai Princznél, mellyen a' Császár is jelen volt Felséges Annyával egygyütt.

Brüsszelbe Hertzeg *Wellington* is megérkezett.

R ö z é p A m é r i k a.

A' Panamai földnyak' keleti partjaitól

nem messze esnek, *Santa Catalina*, *Vieja Providentia*, és *Sant-Andréja* nevű Spanyol szigeteskék. A' támadók' egygyik Admirálissa Aury, hivatalos módon megjelentette a' *Jamaikai* Anglus Kormányozószeknek, hogy ő a' nevezett apró szigetet Uj-Grenada' számára elfoglalta. *Santa Catalinának* olyan kikötőhelye van, hogy könnyen meg fér benne 200 hajó. Aury itt abban foglalatokodik, hogy minden felől egy számos sereget hordván ide öszsze, 's itt organizálván, jó rendbe szedvén, innét az Uj-Grenadai partokra által szállítsa. Már 800 emberci vannak, mind *Uj-Grenadai* szökevények. A' *Mac-Gregor Gergely* expediízióját is ide várja Angliából.

Ezen szigeteknek Aury által lett elfoglaltatására 's még arra a' hírre nézve, hogy az Északi Amériakai egygyesült Státusok' kikötőhelyeikből 's nevezetesen Delavaréból nagyon sok prédáló hajók eveznének-ki a' Spanyol támadóknak zászlóikkal, ilyen megjegyzéseket adott-ki Sept. 50-dikán a' *Ney-Yorki* Nemzeti Ujság: —“

„Azon tudósítások szerint, mellyeket Déli Amérikából vettünk, azon semmit se' kételkedhetünk, hogy Admirális Aury, Ó-Providentzia 's Szent Katalin szigeteiket elfoglalta, 's ott egy öszszegyülekesési helyet (rendez-voust) állított-fel. Örvendünk néki, hogy nem oly közel fészkelte-meg hozzánk magát, mint mikor Amélie a szigetet elfoglalta volt, 's így már nem szolgáltat Országlószékünknek semmi okot arra, hogy az ő'k' dolgába kéntelenítették magát avatni. A' mi azt illeti, hogy nállunk illy sok prédáló hajók készülnek 's eveznek-ki a' tengerekre a' Támadóknak zászlójik alatt, mi erre tsak azt mondhatjuk, hogy a' mi törvényeink ugyan nem tilalmaznak meghatározott módon azt, hogy kikötőhelyeinkben ilyen hajók fel ne készített-

hessenek, de azt még is elmondhatjuk, hogy mi nem ditsérhetjük tőke pénzes lakosainkat azért, hogy vagyonaikat ilyen nem nemes keresetbe verik: sőt azt gondoljuk, hogy e' kérésre szolgál a' törvényes keresedésnek 's haloványságot okoz a' közönséges erköltsiségnek. Hogy találtnak oly emberek, kik oly nagyon gyűlölik az elnyomás' systemáját 's oly nagyon lelkesítettnek a' szabadság' szeretete által, hogy még hazájok' törvényei mellől is annyira a' mennyire eltávolozni szabadnak sőt ditséretesnek tartják, tsakhogy a' szabadság' terjedését eszközhessék, kétségbehozhatatlan igazság: de mi nagyon tartunk attól, hogy azoknak az embereknek sziveiket, kikkel ezen hajók megrakattatnak, 's a' kik ezeket a' hajókat a' prédálásboz elkészítik, nem a' szabadságért való háborunak ditsőségére vszó vágyódás, hanem sokkal inkább a' Spanyol és Portugallus aranyának szömjuzása birja erre a' próbatételre. Annak a' törvénynek józan politikáját, melly hazánkfi-jait arra kötelezi, hogy ezen Spanyolország 's ennek plánta tartományai között való hadakozásban neutralitást tartsanak, senki kétségbe nem hozhatja, 's több effélék.“

* * *

A' mi továbbá a' Veneczuelai és Uj-Grenadai tartományokat illeti, ezekre nézve most az a' nevezetes körülállás fordult elő, hogy bajos tudni, hogy valyon öszszetsatolódva akarnak-é ezentúl dolgozni a' Spanyolok ellen, vagy pedig különkülön, a' melly kérdésre némelyeknek vélekedése szerint nem is elébb lehet megfelelni, hanem tsak majd a' Mac-Gregor Gergely' expediíziójának visszaérkezése után. Hogy *Bolivár* a' Spanyol Királyi fő vezérnek Morillónak megérkezése előtt Uj-Grenadai Insurgens fő vezér volt, e' bizonyos; de az is bizonyos más felől, hogy az Uj-Grenadai támadók' seregének *Morilló* által lett elszélesztetése

után Uj-Grenadát Bolívar oda hagyván, oda máig is vissza nem ment, 's úgy látszik, hogy tsak most iparkodik ismét azon, hogy az Uj-Grenadaikat is a' maga részére ismét megnyerhesse. Legalább egy Proklamatiójából, mellyet nem régen hozzájuk intézett, nem egyebet lehet kihozni.

É s z a k i A m é r i k a .

Míg az Anglusok Amérikanak legészakibb partjai felett keresik az utat, hogy onnéi a' Tsendestengerre lekerülhessenek, az alatt az Északi Amériikai egygyesült Státusok' Orszéglószéke azt intézte-el, hogy miképpen találhatna ő a' maga napnyugoti határaitól ugyan azon tenger felé való közösülési utat. Ez Oriási plánum. Két víz által akarja özsze kötni az Átlás tengerét a' Tsendestengerrel, melly vizek közzül az egygyiknek neve *Missouri*, a' másiké *Columbia*. mind ketten az Északi Amérikát ketté hasító hegyek közzül, mint mondatik egymástól nem meszsze erednek, 's ama napkeletre, e' pedig enyészetre veszi folyását; az a' Mississipi és így ezzel egygyütt a' Meksikói tengerbe, a' másik pedig a' Tsendestengerbe önti-ki magát. Nagyon nevezetes és közönséges figyelmet érdemlő megjegyzés pedig, hogy ezen nagy plánumnak végrehajtására is, gőz hajónak segedelmével akarnak élni. A' plánum rövid szókkal így adatik elő:

Értésére esett az Egygyesült Státusok' Orszéglószékének, hogy azon kősziklahegyeken, mellyeknek *Rocky-Mountains* a' neve, oly út van által, hogy terhes szekerekkel is ált' lehet járnai. Nem meszsze ezen úttól ered a' Columbia vizének egy ága. E' tájan ered a' *Missouri* is. Már hat tsak annak kitanulása volna hátra, hogy hol kezdődik mind két viznek azon része, melly a' hajókat megbirja. A' Tsendestengertnek a' *Columbia* torka mellett lévő partján már állítottak

volt fel egyszer ezen Egygyesült Státusok egy kis plánta fészket, de a' mellyet az Anglusok az utolsó háboruban elrontottak. Nem régen egy fregáton ismét népet idditottak útnak oda, oly rendeléssel, hogy fészkelje-meg magát. Ennek a' frégátnak felettébb nagyot kell kerülni, mert tsak *Cap-Hornnál*, Amérikanak éppen a' Déli tsutsánál kerülhet-fel arra felé. Sokkal rövidebb lenne az út a' Columbia vizén. *Clatsop* volt a' neve annak a' kis erősségnek, mellyet az Anglusok elrontottak, de a' melynek megfészkelését az Amérikaik most ismét munkába vették, 's a' hol ők idővel, tsak egyenes utat találjanak oda, majd nagyobb erősségeket is fognak építeni. Azon forgatják az eszket, hogy itt tsináljanak egy új utat a' *Chinával* való közösülésre 's a' börökkel való gazdag kereskedésre. Az expeditziónak elejébe, melyre ezen új útnak feltalálása bizattott, oly rendelés van adva, hogy az említett gőz hajóval a' *Missouri* vizén egész addig evezzen felfelé, a' meddig tsak lehet. Mikor már tovább nem folytathatja evezését, a' hajót, melly elbontható részekből áll, bontsa darabokra 's szekérre rakván a' feljebb említett nagy úton vigye magával a' nevezett kősziklás hegyen által egész addig, míg a' *Columbia* vizének azon pontjához nem érkezik, melly a' hajót megbirja. *Láng* nevű Kapitányra van bizva az expeditzió, és számos katona tsoport van melléje adattatva. Két esztendő alatt fogja megtenni az egész utat; egy esztendőt fordít a' hegyek' napkelet felé fekvő oldalainak, mást pedig a' tulsóknak beútozására.

N a g y B r i t a n n i a .

Tavalyi újságleveleinkből emlékezhetnek Olvasóink, hogy valami *Watson* nevű fiatal ember a' *Spafieldi* lármázások' alkalmatosságával történt gyilkossá-

gert, Londonban 's az országnak egyéb részeiben is halálra keresetett, de sehol meg nem találtatván, szerentsésen elszökött Amérikába. Mindenek bámultakrajta, hogy oly nagy vigyázás mellett elszökhett. Most már írják, hogy szökött volt el. Annyit megsajdított volt a' politzia, hogy a' *Vénus* nevű hajón akar elszökni, melyre nézve úgy megvizgáltak a' hajón mindent, hogy már jobban nem lehetett, még is meg nem találtak, vagy jobban szollván, meg nem esmerték. Ott járt a' hajó padlásán a' több emberek közt. Árendánsnak öltözöti volt; az ábrázatját megfestette; a' testit oly mesterségesen és vastagon kitöltötte, hogy reá nézve sokkal kisebbnek vagy rövidebbnek látszott lenni, mint a' *Currentaléban* le volt írva. Szerentséjére a' padláson egy *Wilson* nevű útas kisaszszony elájulván vagy tsak elszédülvén 's *Watson* éppen mellette állván, őtet kerte a' politziai tiszt, hogy lásson a' leányhoz, melyre nézve *Watson* mind addig ezzel bibelődött, míg a' politziai tiszték mindent még az ő ládáját is megvizgáltak. Az úton egész Amérikáig árendás *Pearson* volt a' neve; ott vette fel ismét a' *Watson* nevet, a' midőn tsak elbámultak a' több útasok, halván, hogy *Watson*, kit *Dowerben* oly nagyon kerestek a' politziai tiszték, tsakugyan köztök volt.

Az a' második expeditzió is visszaérkevett már Angliába, melly a' *Baffin* öbliből kereste az utat vagy az északi polushoz, vagy pedig az Északi Amériikai partokon felyül a' *Behring*' tsatornája felé. Ezen expeditziónak Kapitánya *Rosz*, minden tapasztalásokból, mellyeket ezen útjában tett, azt hozza-ki, hogy a' *Baffin*' erőssítése tökéletesen igaz azon tekintetben, hogy a' *Davis* tsatornájából és a' *Baffin* öbliből semmi út nem talál-
tatik kifele a' nagy tengerre. Az egész

öblöt magas part veszi körül. Mikor a' 76 és 78 grádsú északi vidéken járt ezen expeditzió, igen jeles nemzetre talált azon partokon, egy oly nemzetre, a' melly semmi egyéb nemzetekről nem tud semmit tsak arról, a' hol ő lakik; azt hiszi, hogy hozzá képpest délre az egész világ tsupa jégből áll; semmi fő valóságról, istenről, nintsen semmi képzelődése; soha semmi ellenséget nem esmert; magát tartja (hogy így szolljunk) az egész világ' Monarkháának.

Az Anglus Királynénak egygyik lába magától felfokadván és sok víz folyván-ki belőlle, erre ő f. g. e. nagy enyhülést érzett, de ezt némelyek halála órája' elközeledésének tartják lenni.

Hannoverai Ministerné *Münster* Grófné az Európai szározról, a' hol 5 hónapoktól fogva tartózkodott, Angliába vissza érkezcén, *Kanterburyban* egy vendégfogadóban lebetegedett, 's egyszerre két leány gyermeket szült.

Angliában 1817-ben 15,957 bűnösöknek tartatott emberekre mondottak ítéletet, kik közzül 1302-tőt halálra ítélték 's 115-tőt valósággal meg is öltek; 1805-ben alig telt egynegyed rész ennyire a' bűnösök' száma.

A' *Galwai* Grófságban lakó Protestansok szép példáját adták a' magok *Catholica* vallású hazafi társaik eránt viseltető keresztény szeretetjének. Gyűlést tartván meghatározták, hogy a' *Parlamentumhoz* kérelmet készítsenek, 's az *Irlandiai Catholicusoknak* telyes felszabadittatását (emancipaltatását) kérjék.

A' *Mac-Gregor* Gergely által Angliában ferverbuáltatott fegyveres seregen kívül, melly már jó ideje, hogy Amérika felé elevezett, Nov. 11-dikén ismét két hajók hagyták oda a' *Themse'* vizét. Ezek is mind a' *Venezuelai* 's *Uj Grenadai* támadók' számára vannak rakodva. Az egygyiken ül egyebek közt a' *Vene-*

ezuelai Ágens Me ndez, kit, mint olyant, az Ánglus Országlószék még nem esmert 's be nem fogadott, a' másikon pedig, melly ezen expeditziónak utolsó szállítványa, maga *Mac-Gregor*, Oberster *Maceronival* a' Murat' (a' Nápolyi volt Király') Adjutánsával 's egyéb volt fő rangú tisztekkel egyetemben.

A a c h e n.

A' Pruszsus Király, nem ment- el ez úttal, mint előre irattatott vala, Aachenből Brüsszelbe, hanem egyenesen vissza tért 20-dikban *Berlin* felé. Nov. 23-dikán *incognito*, Rupp in Gróf nevezet alatt, Frankfurtba érkezett, a' hova minden szempillantatban várták Sándor Császárnak megérkezését is Brüsszelből.

Az öt nagy Monarkhák' Ministerei még 20-dikban Conferentziát tartottak Aachenben. A' Monarkhák' nyilatkozatát, mint mondják, már ekkor nyomtatták Aachenben: de nagy titokban estek mindenek; a' nyomtatóház előtt strázsa állott, 's a' nyomtató mívhely' tulajdonosa esküvés által köttetett-le a' titoktartásra.

Ú j a b b U j s á g o k.

A' Belgiumi Mercurius így szoll November' 18-dikán: — „Néhány napok

olta oly hírek keringenek itt, mellyeknek telyes hitelt adni még most nem engedi a' vigyázóság. Oly özszeesküvésekről beszélnek; mellyek által Európának újabb felforgattatásra kellene jutatódni; 's a' környülállások, mellyekbe öllöztetve ezen dolgokat elő beszéllik, olyanok, hogy egészen kinéz belőlök az esztelenség 's átkozottság.“

A' *Carlsruhei* újság Redaktörje közönzégesen kinyilatkoztatja, hogy ő hiteles helyről tudósított azeránt, hogy az a' tikkely, mellyet a' Frankfurti újságlevelek úgy adtak elő, mint a' melly szerént ezen Brüsszeli emberfogdosásoknak 's a' Sándor Császár' személyét illető próbatételnek egymással özszekötetéssek volna, fundamentum nélkül való hír.

* * *

Bétsből múlt szombaton vitték- el meghidegült tetemeit Csehországba a' maga familiai temetőhelyére Opotsnára Feldmarschal Gróf *Colloredo Josefnek* Cs. K. Tanácsosnak, a' Cs. K. Ágyuzók' serege igazgatójának, a' ki itt Nov. 26-dikán életének 84 - dik esztendejében meghalálozott.

S z á z forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —

November' 27-diken 251 — 28-dikán 252 $\frac{1}{3}$ — 30-dikán 252 $\frac{1}{2}$ — forintot.

A' Marhahúsnak fontja, Bétsben, Decemberre, 17 krajtzárra határoztatott.

A' gabona' Posonyi mérőjének középára némely piatzokon: —

	Buza	Elegyes	Ro's	Árpa	Zab	Kukoritza
Essegen Nov. 15-ikén	3 — 3 $\frac{1}{2}$ fl.	2 fl. 45 kr.	— —	2 fl.	1 fl. 45 kr.	2 fl. 10 kr.
Földváron 14-dikén	3 fl. 30 kr.	2 fl. 15 kr.	1 fl. 30 kr.	1 fl. 22 kr.	1 fl. 15 kr.	1 fl. 30 kr.
Kanisán 14-dikén	3 fl. 30 kr.	— —	2 fl. 30 kr.	— —	1 fl. 30 kr.	2 fl. 30 kr.
Romáromban 15-kén	3 fl. 30 kr.	2 fl. 30 kr.	— —	1 fl. 45 kr.	1 fl. 18 kr.	2 fl.
Győrött 14-dikén	3 $\frac{3}{4}$ — 4 $\frac{3}{4}$ fl.	3 fl.	2 fl. 30 kr.	2 fl. 15 kr.	1 fl. 30 kr.	2 fl.
Szegeden 14-dikén	3 fl.	2 fl.	— —	1 fl.	1 fl.	2 fl.
Nagyszombatban 13.	4 fl. 30 kr.	2 fl. 54 kr.	2 fl. 24 kr.	2 fl.	1 fl. 27 kr.	3 fl. 15 kr.
Bétsben 21-dikén	7 fl. 3 kr.	— —	4 fl. 15 kr.	3 fl. 6 kr.	2 fl. 30 kr.	— —

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Budán a' rajzoló oskolában Nov. 15-dikén tartatott azon jutalom kiosztás, mellyet boldogult emlékezetű Mária Theresia a' tudományoknak 's mesterségeknek Hazánkra nézve éltető Anyja rendelt. Minthogy a' czél a' szép mesterségekre és kézi mesterségekre is egyenlően fontos és hasznos, ezen innepi kiosztást olly jeles Férfiak tisztelték meg jelenléteikkel, kik különben is a' tudományok' és mesterségek' szeretetére nézve köz tiszteletben vannak: u. m. Mélt. Paintner Mihály Noviai Püspök 's Királyi Helytartóságnak Tanácsosa; Nagys. Nyitrai Mátyás ugyan a' Magyar Királyi Helytartó Tanácsosa, és a' tudományok' Commissiója Elölülőségének Helytartója; Királyi Tanácsos Markovics Mátyás Ur, Fő Tiszt. Korbély Antal Apátur, 's Fő Tiszt. Trenka Mihály Ur, a' Tudományok Commissiójának Assessorai; nem különben a' köz építéseket igazgató Kir. Hivatalnak rajzolója Hüppmann Ferencz Ur, kik által a' bemutatott rajzolások szorosán megvizsgáltatván az építő-mesterségre tartozó munkákból jutalomra érdemesnek találtatott Bendel Gottfried Posonyi finak, és Budán dolgozó kőmivesnek rajzolatja; a' figurák' rajzolatjából Rupprecht Mátyás Budai finak 's ugyan ott ezüst mivesnek munkája: az ékességek' rajzolatjaiból Jettmár Jánosnak Tseh Országi finak Pesten dolgozó lakatos legénynek munkája. Ezeken kívül több derék rajzolatok is ditséretre méltóknak találhatván jelesen Dirnpacher Mihály és Bello-sits József különösen megditsértettek, végképen pedig a' Királyi Commissio teljes meglegedését jelentette Siegwart József Urnak, mint a' rajzoló mesterség' Tanítójának, és Rauschmann János Ur-

nak az ő segédjének buzgó szorgalmatosságok eránt.

* * *

Debreczenből. Ezen Anya-iskola a' tanuláshoz új esztendőjét a' múlt Augustus hónapnak 15-dik napjával kezdette, 's folytatja azon serény buzgósággal, mellyet önt a' tudományok szeretete, mind a' tanulóba, mind a' Tanítóba. — Az Ifjúságnak számára nézve tsekély a' különbség, minthogy a' felsőbb tudományokat tanulók most is 490-re szaporodtak. — A' Tanító Urak' munkásságát újabb példával bizonyította meg Tiszt. Tudós Varga István Ur, a' ki tanítványainak számára, mint Exegesis Tanító Professor, illy munkát adott ki: Az Izraeliták régi rendtartásai és szokásai. Ez az ő Exegetica Theologiájának 3-dik része, mellyben szinte úgy, mint az első két részben a' maga hőséges tudománya és helyes előadása által a' köz várakozásnak telyesen megfelelt. A' munka nyomtatott Debreczenben Tóth Ferencz által, 's kipótolja azon hiányosságot, mellyet eddig a' tanulók tapasztaltak egy ilyen iskolai könyvnek nemlétéből, 's a' Zsidó Archeológiát tökéletesen megtanulhatják.

Német Ország.

München. — Austriai Császárné ő Felsége Nov. 22-dikén reggel elejébe indult Felséges férjének *Donauwörthbe*, a' honnét 23-dikben délutáni 4 órakor kivánt jó egészségben visszaérkeztek egygyütt Münchenbe, 's a' Királyi Udvarba szállottak-be. Bemeneteljeket, minthogy ő Cs. Felsége minden pompázásnak elmaradását kívánta, egész tsendességgel tartották. A' Király, a' Koronaörökös és Károly K. Princzek, kiszekereztek elejükbe ő Cs. Felségeknek.